

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **J. K.**, bytom S., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu so sídlom v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o **vdovecký dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č.k. 5Sd/66/2007-13 z 8. júna 2007, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove, z 8. júna 2007, č.k. 5Sd/66/2007-13, **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X. z 15. januára 2007, ktorým podľa § 293n a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. (ďalej v texte rozsudku len „zák.č. 461/2003 Z.z.“) bol navrhovateľovi od 1. augusta 2006 priznaný vdovecký dôchodok v sume 1.481,- Sk mesačne a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku sa krajský súd stotožnil so záverom odporkyne, že nakoľko u navrhovateľa s poukazom na § 293n ods. 5 v spojení s § 81 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. boli splnené súčasne podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku a vdoveckého

dôchodku, navrhovateľovi sa vypláca dôchodok, ktorého výška je nižšia v polovičnej sume. Keďže vdovecký dôchodok navrhovateľa v sume 2.961,- Sk mesačne je nižší ako starobný dôchodok, ktorý k 1. augustu 2006 poberal v sume 10.372,- Sk mesačne, správne mu bol vdovecký dôchodok priznaný v polovičnej sume, t.j. v sume 1.481,- Sk mesačne.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol v ňom, že využíva možnosť podania odvolania a odvoláva sa na Najvyšší súd SR s požiadavkou navýšenia vdoveckého dôchodku. V rámci odvolania uviedol, že nenapáda rozhodnutie súdu, keďže súd nezistil chybu u odporkyne, ktorá nepochybila, avšak podľa jeho názoru pochybil zákonodarca, keď systémovo vytvára viacero druhov (kategórií) dôchodcov, z čoho plynie nerovnosť. Navrhovateľ zdôraznil, že „jeho požiadavkou je priznanie celej výšky dôchodku z roku 1999, aby dosiahol výšku poberateľov z r. 2004-2006 a vykompenzovať valorizáciou 1999-2006 na dosiahnutie stavu poberateľov k roku 2006“. Zdôraznil, že „odstránenie krivdy, ktoré má vo svojej právomoci a v danom čase ministerka práce sociálnych vecí a rodiny, by považoval kompenzáciou alebo nápočtom vdoveckého s ohľadom na navýšené dôchodky za 7. rokov valorizácie“.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech.

Z podkladov administratívneho spisu vyplýva, že navrhovateľ je od 22. marca 1990 poberateľom starobného dôchodku, ktorého výška k 1. augustu 2006 predstavovala sumu 10.372,- Sk mesačne.

Navrhovateľ si 27. decembra 2006 uplatnil u odporkyne nárok na vdovecký dôchodok, ktorý žiadal priznať od 1. augusta 2006 po svojej nebohej manželke A. K., ktorá zomrela 6. januára 1999.

Podľa § 293n ods.1 zák.č. 461/2003 Z.z. vdovec, ktorého manželka zomrela pred 1. januárom 2004, nebol mu priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 alebo zanikol nárok na taký vdovecký dôchodok pred 1. augustom 2006 a ku dňu smrti manželky, najneskôr do uplynutia troch rokov od smrti manželky, dovšil dôchodkový vek alebo bol uznaný invalidným a táto invalidita trvá aj po 31. júli 2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, má nárok na vdovecký dôchodok po manželke, ktorá

a/ ku dňu smrti bola poberateľkou starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov,

b/ ku dňu smrti splnila podmienky nároku na starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo získala dobu zamestnania na nárok na invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, alebo

c/ zomrela v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Podľa § 293n ods. 3 zák.č. 461/2003 Z.z. suma vdoveckého dôchodku je 2.794,- Sk mesačne.

Podľa § 293n ods. 5 zák.č. 461/2003 Z.z. pri súbehu nárokov na výplatu vdoveckého dôchodku s inou dôchodkovou dávkou platí § 81 ods. 2 až 5 rovnako.

Podľa § 293n ods.7 zák.č. 461/2003 Z.z. ***nárok na vdovecký dôchodok podľa odseku 1 vzniká najskôr od 1. augusta 2006.***

Z podkladov spisu je zrejmé, že navrhovateľovi, ktorého manželka (poberateľka invalidného dôchodku/ zomrela pred 1. januárom 2004, nebol priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, t.j. za účinnosti zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov. Nárok na vdovecký dôchodok navrhovateľovi vznikol až na základe citovaného prechodného ustanovenia § 293n ods.1 zák.č. 461/2003 Z.z., a to od 1. augusta 2006 (§ 293n ods. 7 zák.č. 461/2003 Z.z.) a vo výške v tomto zákonnom ustanovení určenej.

Podľa § 81 ods. 2 veta prvá a druhá zák.č. 461/2003 Z.z. **ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku**, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku **a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku**, alebo sirotského dôchodku alebo sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku, **vypláca sa v plnej sume z týchto dôchodkových dávok tá dávka, ktorá je vyššia, a z dôchodkovej dávky, ktorej suma je nižšia, sa vypláca jedna polovica**. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v sume jednej polovice vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotský dôchodok.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku a na výplatu vdoveckého dôchodku, potom sa vyšší dôchodok vypláca v celej výške a z nižšieho dôchodku sa vypláca jedna polovica. V prípade súbehu nárokov na výplatu uvedených dôchodkov teda zákon nepripúšťa výplatu každého dôchodku v plnej výške.

Nakoľko navrhovateľ splnil podmienky nároku na starobný a vdovecký dôchodok súčasne, možno jednoznačne konštatovať, že u navrhovateľa nastal súbeh dôchodkov na výplatu dôchodkových dávok v zmysle § 81 zákona č. 461/2003 Z.z. Preto bolo potrebné tieto dôchodky v súbehu upraviť.

Nebolo sporné, že výška starobného dôchodku navrhovateľa bola ku dňu smrti manželky navrhovateľa vyššia ako výška vdoveckého dôchodku.

Navrhovateľovi vznikol nárok na vdovecký dôchodok v sume 2.794,- Sk mesačne, ktorý sa mu následne zvýšil podľa § 82 zák.č. 461/2003 Z.z. a opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 229/2006 Z.z. o 5,95%, to znamená o 167,- Sk mesačne. Navrhovateľovi po zvýšení vznikol nárok na vdovecký dôchodok v sume 2.961,- Sk mesačne. V prípade, ak by mal navrhovateľ nárok len na výplatu tohto dôchodku, vyplácal by sa mu v neobmedzenej výške, t.j. v sume 2.961,- Sk mesačne. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ má nárok aj na výplatu starobného dôchodku, vdovecký dôchodok sa mu v súlade s § 81 ods. 2 zák.č. 461/2003 Z.z. môže vyplácať iba vo výške 1.481,- Sk, rovnajúcej sa jednej polovici. Rovnaká právna úprava platí pre všetkých požívateľov starobných

(invalidných) dôchodkov, ktorým je súčasne vyplácaný vdovecký (vdovský) dôchodok. Diskrimináciu navrhovateľa v tomto smere odvolací súd nezistil.

Za tohto stavu vo veci odvolaciemu súdu nezostalo nič iné ako konštatovať, že krajský súd po zistení, že u navrhovateľa došlo k súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok v zmysle § 81 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., rozhodol správne, keď opravnému prostriedku navrhovateľa nevyhovel a preskúmané rozhodnutie odporkyne potvrdil. Námietky navrhovateľa uvedené v rámci jeho odvolania nemali vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia, lebo nepatrí do právomoci súdu odstraňovať prípadné tvrdosti zákona, ani iniciovať legislatívne zmeny.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku, keďže navrhovateľ nemal v odvolacom konaní úspech a odporkyňa právo na náhradu trov konania neprislúcha (§ 224 ods. 1, § 250k ods. 1, § 250l ods. 2 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2009

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

